

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ТИМЧАСОВА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ

РІШЕННЯ

21 червня 2019 р.

Київ

№ 39 -р/тк

Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної
конкуренції та накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «Джоін ап!» (надалі – ТОВ «Джоін ап!», Відповідач, Туроператор) на власному веб-сайті повідомляло невизначному колу осіб неправдиві відомості про авіаперевізників Авіакомпанія «Роза вітрів» та Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України», за відсутності на момент поширення інформації в квітні-травні 2018 та на момент виконання запропонованих споживачу рейсів додаткових угод про конкретні програми перевезення пасажирів до рамкових Договорів про здійснення авіаперевезення, що могло вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг ТОВ «Джоін ап!».

Дії туроператора, який свідомо продає турпродукт з конкретним визначенням авіаперевізником та часом вильоту, попередньо усвідомлюючи про подальшу неможливість виконання зазначених умов, а потім змінює його на іншого авіаперевізника та інший час вильоту, є такими, що вводять споживачів в оману.

Зазначення Відповідачем заздалегідь неправдивих відомостей щодо авіаперевізників призвели до отримання неправомірних переваг ТОВ «Джоін ап!» на ринку надання туроператорських послуг та до негативних наслідків отримання споживачами послуг останнього протягом квітня – травня 2018 року.

За результатами розгляду тимчасовою адміністративною колегією Антимонопольного комітету України справи № 10/60/10-рп/к.19 такі дії ТОВ «Джоін ап!» визнано недобросовісною конкуренцією у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, що є порушенням статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

На ТОВ «Джоін ап!» накладено штраф у розмірі 1 500 000 грн.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 10/60/10-рп/к.19, розпочатої за власною ініціативою Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) про порушення ТОВ «Джоін ап!» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Відділення від 12.04.2019 № 60-03/69п з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Відділенням у ході здійснення державного контролю за дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на ринку туроператорської діяльності виявлено ознаки порушення ТОВ «Джоін ап!» прав великого кола споживачів туристичних послуг, пов'язаних із поширенням Відповідачем недостовірної інформації про виконання міжнародних чартерних рейсів авіакомпаніями, з якими у Туроператора не було укладено угод на перевезення

пасажирів, що може свідчити про наявність в діях Товариства ознак порушення, передбаченого статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

- (2) Відділенням за власною ініціативою розпочато дослідження щодо дотримання ТОВ «Джоін ап!» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції за зазначеними ознаками порушень.
- (3) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 29.01.2019 № 60/10-рп/к розпочато розгляд справи № 10/60/10-рп/к.19 за ознаками вчинення ТОВ «Джоін ап!» порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення ТОВ «Джоін ап!» невизначному колу осіб неправдивих та недостовірних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення про авіаперевізників Авіакомпанія «Роза вітрів» та Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України», договори із якими не були укладені ні на момент поширення інформації, ні на момент виконання запропонованих споживачу рейсів, які вплинули на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг ТОВ «Джоін ап!»
- (4) Інформація та документи, що є доказами у справі №10/60/10-рп/к.19, отримувалися від суб'єктів господарювання, зокрема й від ТОВ «Джоін ап!» на вимоги голови Відділення, що відповідає положенням [статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»](#).
- (5) Відділенням було направлено на адресу Туроператора вимогу від 06.08.2018 №60-02/2495 про надання інформації (надалі - Вимога), на яку останнім були надані відповіді листами від 23.08.2018 №738 (вх. Відділення від 29.08.2018 № 60-01/3020) та від 17.09.2018 б/н (вх. Відділення від 26.09.2018 № 60-01/3299) (надалі – Відповіді ТОВ «Джоін ап!»).
- (6) Службовими дорученнями голови Відділення від 05.03.2019 №60-03/3-СД та від 05.03.2019 №60-03/4-СД посадові особи Відділення уповноважувались на вчинення дій щодо безпосереднього збору доказів (вчинення інших дій), а саме проведення опитування щодо сприйняття споживачами інформації, що надається туроператором на етапі реалізації турпродуктів та у подальшому на етапі виконання зобов'язань.
- (7) Рекомендованим листом від 12.04.2019 № 60-02/2159 на адресу ТОВ «Джоін Ап!» було направлено копію подання про попередні висновки у справі №10/60/10-рп/к.19 (далі – Подання) та запропоновано протягом 10 календарних днів з дня отримання цього листа надати до Відділення обґрунтовані зауваження та заперечення до змісту Подання (за наявності).
- (8) Подання з супровідним листом від 12.04.2019 № 60-02/2159 отримано ТОВ «Джоін Ап!» 15.04.2019, про що зазначено уповноваженою особою Відповідача Деканосидзе В.О. (довіреність від 01.01.2019 б/н) на копії вказаного супровідного листа під час ознайомлення з матеріалами справи.

- (9) 18.04.2108 представники ТОВ «Джоін Ап!» ознайомились із матеріалами справи №10/60/10-рп/к.19 у повному обсязі, про що складений відповідний протокол.
- (10) ТОВ «Джоін ап!» надав заперечення на Подання листом №24/04/19 від 24.04.2019 (вх.№60-01/1589 від 02.05.2019) та Додаткові пояснення листом №13/05/19 від 13.05.2019 (вх. №60-01/1842 від 17.05.2019).

2. Відповідач

- (11) Відповідачем у справі є ТОВ «Джоін ап!» ідентифікаційний код юридичної особи 38729427; місцезнаходження: 02121, м. Київ, вул. Харківське шосе, будинок 201-203, літера 2А.
- (12) ТОВ «Джоін ап!» є власником інтернет сайту за посиланням <https://joinup.ua/>.
- (13) Згідно із відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ТОВ «Джоін ап!» є діяльність туристичних операторів (код КВЕД 79.12). Дата державної реєстрації - 13.05.2013.
- (14) Оскільки даний вид діяльності підлягає ліцензуванню, Товариством отримано ліцензію Міністерства економічного розвитку і торгівлі України №1597 від 04.12.2015, вид господарської діяльності – туроператорська діяльність.
- (15) Отже, ТОВ «Джоін ап!» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

2.1. Пов'язаність Відповідача з іншими суб'єктами господарювання

- (16) Відповідач надав Відділенню інформацію та підтвердні документи щодо структури груп компанії Join up!:
- КОМПАНІЯ ЗАСНОВНИК - ТОВ «ACS – Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи 24742404, кінцеві бенефіціарні власники Альба Ю.І. – 70% та Альба Т.Ю -30%), здійснює продаж авіаперевезення регулярного/чартерного та володіє 100% часткою наведених нижче компаній, що входять до групи компаній:
 - ТОВ «Джоін ап!» Україна (діяльність туроператора);
 - ТОВ «Джоін ап!» Білорусь (діяльність туроператора);
 - ТОВ «Джоін ап!» Молдова (діяльність туроператора)
 - ТОВ «Ейр Глобал» здійснює регулярні/чартерні авіаперевезення.
- (17) Туроператор повідомив, що послуги авіаперевезення, замовлені у кінцевого виконавця послуг підприємствами з групи компаній, зазначених в пункті 12 даного Подання, входять у туристичний продукт створений ТОВ «Джоін ап!» і реалізуються під ТМ Join up!
- (18) Відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, власником 100% частки в уставному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «Авіакомпанія Скайап» (ідентифікаційний код юридичної особи 41403314, основний вид діяльності 51.10 Пасажирський авіаційний транспорт (надалі - ТОВ «Авіакомпанія Скайап», Авіакомпанія Скайап) також є ТОВ «ACS – Україна.

- (19) Отже, Туроператор пов'язаний відносинами контролю та господарськими відносинами з ТОВ «ACS – Україна», ТОВ «Ейр Глобал» та ТОВ «Авіакомпанія Скайап».
- (20) ТОВ «Авіакомпанія Скайап» листом №2018-08-433 від 10.08.2018 (вх. Відділення від 16.08.2018 №60-01/2895) надало Відділенню інформацію та документи, за результатами аналізу яких встановлено:
- 18.05.2018 наказом Державної авіаційної служби України від №454 прийнято рішення про видачу Авіакомпанії Скайап ліцензії з перевезення пасажирів повітряним транспортом.
 - 31.05.2018 Авіакомпанією Скайап отримано Дозволи на право експлуатації повітряних ліній для виконання чартерних та регулярних міжнародних повітряних перевезень з/до України або в межах України (за 55 напрямками).
- (21) Також Відповідач зазначив, що: «здійснює свою господарську діяльність з використанням системи Онлайн-бронювання САМО-тур. Будь-яка туристична подорож, яка бронюється туристичними агентами у ТОВ «Джоін ап!» фіксується в системі Онлайн-бронювання САМО-тур, всі подальші дії з бронювання подорожі, такі як підтвердження бронювання, фіксація факту його оплати, друк документів та інше також фіксується в даній системі. Оператором системи Онлайн-бронювання САМО-тур є ТОВ «САМО-Квантор» (пряма мова).
- (22) Товариство з обмеженою відповідальністю «САМО-Квантор» (надалі – ТОВ «САМО-Квантор») листом б/н б/д (вх. Відділення від 02.01.2019 №60-01/19) повідомило, що з 01.12.2015 укладено угоду з ТОВ «Джоін ап!» №18/12-36 про надання послуг по супроводу та наданню консультаційних послуг по роботі з програмним забезпеченням «САМО-тур», «ОНЛАЙН «САМО-тур» (надалі - Угода). Відповідно до пункту 1.3. Угоди, програмне забезпечення САМО-тур може використовуватись лише Замовником (ТОВ «Джоін ап!») та його працівниками.
- (23) ТОВ «САМО-Квантор» також повідомило, що ТОВ «Ейр Глобал», ТОВ «ACS-Україна» є підрядними організаціями у ТОВ «Джоін ап!», які укладають договори на регулярні або чартерні перевезення безпосередньо із перевізниками, при цьому самостійно туристичний продукт не створюють.

3. Обставини справи

3.1. Обставини справи, встановлені за результатами опитування авіаперевізників.

- (24) ТОВ «Джоін ап!» надало Відділенню перелік авіаперевізників, послугами яких користувалось у період з 01.01.2017р. по 31.07.2018р., серед яких були зазначені:
- ПАТ «Міжнародні Авіалінії України»;
 - ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів»;
 - ТОВ «Ян Еір ЛТД»;
 - ТОВ «Авіакомпанія Браво»;
 - ТОВ «Авіакомпанія Скайап».
- (25) Відділенням направлено до авіаперевізників (за реєстром 10 шт.) вимоги про надання інформації від 30.07.2018 №60-02/2410 (надалі – Вимоги авіаперевізникам), в яких було запропонувано надати наступну інформацію:

- Зазначити кількість фактично перевезених авіакомпанією пасажирів на замовлення/за угодами з товариством з обмеженою відповідальністю «Джоїн ап!».
- Зазначити чи були випадки розміщення туристичним оператором «Джоїн ап!» на своєму сайті інформації щодо можливості авіаперевезень пасажирів авіакомпанією, про виконання яких авіакомпанія не домовлялась/не укладалась договори з туристичним оператором «Джоїн ап!»? У разі позитивної відповіді зазначити їх напрямок, кількість, дати тощо та надати підтвердні документи (у разі наявності).

(26) Товариство з обмеженою відповідальністю «Авіаційна компанія «Роза вітрів» (далі – Авіакомпанія «Роза вітрів») листом від 15.08.2018 вих.№18/08-1617 (вх. Відділення від 16.08.2018 №60-01/2898) повідомило: *«Авіакомпанія не уклала угоду на перевезення пасажирів з ТОВ «Джойн ап» код ЄДРПОУ 38729427.*

Авіакомпанія здійснювала перевезення пасажирів Замовників рейсів: - ТОВ «ЕЙР ГЛОБАЛ» і ТОВ «ACS-Україна».

З 2017 року по липень 2018 року авіакомпанією було перевезено 536 933 пасажирів, де замовниками рейсів були компанії ТОВ «ЕЙР ГЛОБАЛ» і ТОВ «ACS-Україна».

Програма по перевезенню пасажирів – Замовника рейсів ТОВ «ЕЙР ГЛОБАЛ» до Єгипту та Туреччини закінчилась 08.05.2018 року. Одночасно в травні і червні 2018 року до авіакомпанії були неодноразові звернення в телефонному режимі від пасажирів, щодо бронювання квитків на неіснуючі рейси до Єгипту та Туреччини, які рекламувала компанія ТОВ «Джойн ап», а потім про скасування таких рейсів (додаток №1). Ми в телефонному режимі повідомили керівництво компанії ТОВ «Джойн ап» про відповідальність за надання неправдивої інформації.

Також нами був направлений офіційний лист, на адресу керівництва ТОВ «Джойн ап», про звернення до офіційних органів України, в разі продовження розповсюдження неправдивої інформації про рейси Авіакомпанії (додаток 2)» (пряма мова).

(27) Також Авіакомпанія «Роза вітрів» надала до Відділення:

- електронний лист пасажира від 02.05.2018, надісланий на адресу 7w@windrose.kiev.ua, тема: «Продаж білетів на фіктивні рейси WindRose туроператором JoinUp» наступного змісту: *«Доброго дня, шановна компанія WindRose! Хочу довести до Вашого відома, що туроператор JoinUp продав нашії сім'ї білети на неіснуючі рейси. Ми перевірили розклад рейсів на Вашому сайті, а також зв'язалися з контакт-центром, де нам підтвердили, що рейсу 7W7957 на 12.05, а також 7W7958 на 19.05 не існує. Просимо прийняти міри щодо цих махінацій туроператором JoinUp, який користується Вашою доброю репутацією, продає так свої тури, а потім перед самим вилітом, я так розумію, ставить туристів перед фактом, що вони будуть летіти такими сумнозвісними компаніями як YANAIR та BRAVO, що особисто в плани нашої родини не входило! Фото-підтвердження броні на ваш рейс прикладаю» (мова оригінала).*
- скрін-шот з веб-сторінки https://online.joinup.ua/cl_refer?CLAIM=1096398, де, зокрема, зазначено про авіаперевізника та рейси:
 - **7W 7957 Wind Rose** (A-321) 12/05/2018 Киев (KBP-D 03:00) – Шарм Эль Шейх (SSH 07:10).
 - **7W 7958 Wind Rose** (A-321) 19/05/2018 Шарм Эль Шейх (SSH 18:35) -- Киев (KBP-D 22:30).
- електронне листування співробітників авіакомпанії від 03.05.2018 тема: «Продаж білетів на фіктивні рейси WindRose туроператором JoinUp» наступного змісту: *«Колеги, доброго дня! Прошу ознайомитись зі скаргою пасажира. Чи можемо ми*

якось вплинути на туроператора, щоб вони не виписували квитки на неіснуючі рейси?» (пряма мова).

- (28) Крім того, Авіакомпанія «Роза вітрів» надала Відділенню копію листа авіакомпанії на адресу ТОВ «Джоін Ап!» вих.18/05-843 від 04.05.2018 наступного змісту: *«У зв'язку з неодноразовими зверненнями пасажирів до Авіакомпанії зі скаргами на продаж Туроператором (Join up) ТОВ «Джоін ап» квитків та турів на неіснуючі рейси під позивними 7W Авіакомпанія «Роза Вітрів» до Туреччини та Єгипту (з наданням копій бронювань та підтверджуючих документів) і подальшим наданням послуг перевезення іншими авіакомпаніями, вимагаємо Вас негайно відреагувати та не надавати пасажирам та Вашим клієнтам неправдиву інформацію.*

Згідно договору на надання чартерних перевезень №17/09-68 від 26.09.17 укладеного між АК «Роза вітрів» з ТОВ «Ейр Глобал» програма рейсів до Єгипту під позивними 7W «Роза Вітрів» закінчується 08.05.2018, інших рейсів Авіакомпанії «Роза Вітрів» до Єгипту та Туреччини для пасажирів туроператора Join up договірними умовами не передбачено. Крім того, договорів на перевезення туристів туристичного агента «Джоін ап» з АК «Роза Вітрів» не укладалося.

Отже, звертаємо особливу увагу на те, що будь-яка інформація щодо виконання інших чартерних рейсів до Туреччини та Єгипту під позивними 7W «АК «Роза Вітрів» для перевезення туристів Join UP, крім вищезазначених, не відповідає дійсності, і є такою, що вводить в оману споживачів туристичних послуг та авіакомпанія не несе відповідальності за її розповсюдження. Надання інформації туристам, про відміну рейсів авіакомпанією є неправдивою.

В разі подальшого розповсюдження неправдивої інформації, щодо здійснення перевезень АК «Роза Вітрів» клієнтів туристичного оператора Join UP до Єгипту та Туреччини змусить нас звернутись до офіційних уповноважених органів щодо надання оцінки таким діям туроператора» (пряма мова).

- (29) Приватне акціонерне товариство «Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України» (надалі – Авіакомпанія МАУ) листом від 16.08.2018 №01.31-10/150 (вх. Відділення від 21.08.2018 №60-01/2940) повідомило Відділенню, зокрема, наступну інформацію: *«У авіакомпанії МАУ відсутня інформація щодо кількості фактично перевезених пасажирів саме на замовлення ТОВ «Джоін ап!», оскільки прямі договори про надання послуг авіаперевезень між авіакомпанією МАУ та ТОВ «Джоін ап!» (код ЄДРПОУ 38729427) відсутні.*

Авіакомпанією МАУ не відслідковувались випадки розміщення туристичним оператором «Джоін ап!» інформації щодо можливості авіаперевезень пасажирів нашою авіакомпанією. Разом з цим, реагуючи на телефонні звернення громадян з приводу чартерних рейсів МАУ для перевезення туристів «Джоін ап!», авіакомпанія МАУ, з метою попередження розповсюдження недостовірної інформації, опублікувала на власній сторінці в соціальній мережі Facebook відповідне повідомлення (скриншот додається). Відомості щодо джерела походження інформації (веб-сайт) чи інше, а також її точний зміст авіакомпанії не відомий» (пряма мова).

- (30) Крім того, Авіакомпанія МАУ надала Відділенню копію скриншоту офіційної заяви від 27.04.2018 з власної сторінки в соціальній мережі Facebook наступного змісту:

«Заява авіакомпанії МАУ

З метою уникнення розповсюдження недостовірної інформації та дотримання прав та інтересів туристів Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України» офіційно заявляє:

Відповідно до укладених авіакомпанією МАУ угод, авіакомпанія здійснить чартерні рейси для перевезення туристів Туроператор JoinUp виключно за маршрутом Київ-Шарм-ель-Шейх-Київ 30 квітня (рейс PS5013/5014) та 2 травня (рейси PS5011/5012 та PS5013/5014) та 3 травня (рейс PS5011/5012).

Виконання будь-яких чартерних рейсів для перевезення туристів JoinUp, крім вищезазначених, не відповідає дійсності, є такою, що вводить в оману споживачів туристичних послуг та авіакомпанія не несе відповідальність за її розповсюдження. Авіакомпанія МАУ закликає вас бути пильними та перевіряти достовірність наданої вам інформації аби уникнути відповідних непорозумінь під час вашої подорожі.

Перевірити статус рейсів, які виконуються авіакомпанією МАУ можна на сайті: <https://online.flyua.com>» (пряма мова).

3.1.2. Висновки Відділення за результатами аналізу відповідей авіаперевізників та витягу з системи онлайн-бронювання «САМО-тур»

- (31) Отже, замовниками рейсів у авіаперевізників від імені Туроператора «Джоін ап!» були ТОВ «ЕЙР ГЛОБАЛ» і ТОВ «ACS-Україна».
- (32) Як вбачається з інформації, наданої Авіаперевізниками:
- Програма по перевезенню пасажирів Авіакомпанією «Роза вітрів» до Єгипту та Туреччини закінчилась 08.05.2018 року.
 - Авіакомпанія МАУ планувала здійснити лише 4 чартерних рейси (з 30.04.2018 по 03.05.2018), відповідно до укладених угод. Виконання будь-яких інших чартерних рейсів в подальші дати для перевезення туристів Відповідача не передбачалось.
- (33) За результатами аналізу витягу з системи онлайн-бронювання «САМО-тур» за період з 15.04.2018 по 30.06.2018 про бронювання туристичних пакетів, створених ТОВ «Джоін ап!» до складу яких входять квитки ПАТ «МАУ» (код PS) та ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» (код 7W) (надалі - Витяг), наданий ТОВ «САМО-Квантор» встановлено:
- Рейсів авіакомпанії Роза вітрів (код 7W) після 08.05.2018 в системі онлайн-бронювання «САМО-тур» Відділенням не виявлено.
 - Рейсів авіакомпанії «МАУ», крім: 15.04.2018 (PS5013, PS5011), 16.04.2018 (PS5013), 26.04.2018 (PS5012) в системі онлайн-бронювання «САМО-тур» Відділенням не виявлено.
- (34) Разом з тим, незважаючи на обізнаність Відповідача про закінчення програм по перевезенню пасажирів до Туреччини та Єгипту з Авіакомпанією «Роза вітрів» та Авіакомпанією МАУ, Туроператор протягом квітня – травня 2018 розповсюджував недостовірну інформацію про перевезення туристів цими авіакомпаніями на власному веб-сайті <https://joinup.ua/>, де на ці основні напрямки були заведені рейси саме зазначених авіаперевізників, що підтверджується матеріалами, отриманими в ході дослідження.

3.2. Обставини справи, встановлені за результатами опитування конкурентів

- (35) ТОВ «Джоін ап!» на питання про основних конкурентів Товариства, зазначило посилання на офіційний веб сайт Міністерства Економічного розвитку і торгівлі України, на якому «опубліковано ліцензійний реєстр суб'єктів туроператорської діяльності. Загальна кількість туроператорів близько 2000, діючих туроператорів близько 400. Вказані особи є конкурентами Товариства на ринку туристичних послуг» (мова оригіналу).
- (36) Отже, ринок надання туроператорських послуг є конкурентним.
- (37) Відділенням опитані суб'єкти господарювання, які здійснюють туроператорську діяльність (КВЕД 79.12 Діяльність туристичних операторів) та є конкурентами ТОВ «Джоін ап!» на відповідному ринку, а також асоціації з питань туристичної діяльності.
- (38) На питання Відділення, *чи відомо конкуренту – суб'єкту туроператорської діяльності/асоціації про випадки розміщення ТОВ «Джоін ап!» відомостей та інформування споживачів про фактичних авіаперевізників, договори на здійснення авіаперевезень, з якими не уклались ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів (випадки розміщення недостовірної інформації, яка могла вплинути на наміри споживачів щодо придбання туристичного продукту ТОВ «Джоін ап!»)(надалі - Відомості)? У разі позитивної відповіді зазначити про яких конкретно авіаперевізників та в які періоди (місяць, рік) ТОВ «Джоін ап!» розміщувало Відомості, та з яких джерел стало відомо (надати підтвердні документи (у разі наявності). У разі позитивної відповіді зазначити, чим було викликане (із чим було пов'язано) розміщення Відомостей ТОВ «Джоін ап!»? (виразити суб'єктивну думку у разі наявності);* - ряд опитаних надали такі відповіді:
- (39) Товариство з обмеженою відповідальністю «Тревел Профешнл Груп» (надалі – Конкурент 1), ліцензія Державного агентства України з туризму та курортів серії АЕ №272713 від 13.03.2014) листом №885 від 31.01.2019 (вх.№60-01/408 від 06.02.2019) повідомило Відділення, що «.....не має договорів на здійснення авіаперевезень туристів, укладених між ТОВ «Джоін ап!» та авіаперевізниками, оскільки не є стороною таких договірних взаємовідносин «...» Разом з тим, на вимогу Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України щодо надання інформації, нами був проведений моніторинг загальнодоступних джерел розміщення інформації та встановлено, що на офіційному сайті туроператора ТОВ «Джоін ап!» зазначено: «Туроператор «Join UP!» сотрудничает с проверенными партнерами и гарантирует своим клиентам безупречный сервис с начала полета и до конца путешествия: **Авиалинии:** наш партнер по программе ОАЭ, Шри-Ланка, Индия — **FlyDubai**, по Египту — **МАУ**». Разом з тим, з Online табло розкладу рейсів, замовлених ТОВ «Джоін ап!» вбачається, що перельоти до Єгипту здійснює не МАУ, а ТОВ «Авіакомпанія Скайап». «... на web- сайті Liga.net за посиланням «..» вказано, що: «Туристы оператора Join UP, которые 21 апреля планировали отправиться в Шарм-эль-Шейх на борту авиакомпании МАУ, за несколько дней до поездки узнали неприятную новость. Рейс перенесли с 13:00 на 18:00, а вместо МАУ на египетские пляжи путешественников отвез другой перевозчик — Bravo Airways». Якщо в договорі на виконання авіаперевезення, укладеному між ТОВ «Джоін ап!»

та ПАТ «Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України» (надалі - МАУ) не було вказано рейсу від 27.04.2018 року, в такому випадку вбачається, що мало місце неправдиве інформування споживачів щодо авіаперевізника.

Тобто, вбачається, що розміщення туроператором інформації щодо здійснення авіаперевезення в Єгипет провідним авіаперевізником може ввести в оману покупців та вплинути на їх наміри щодо придбання саме турпродукту у цього туроператора, а не у його конкурента, а також призвести до отримання туроператором неправомірних переваг.

Щодо зазначення причин, якими керувалось ТОВ «Джоїн ап!» при розміщенні відомостей про фактичних авіаперевізників, договори на здійснення авіаперевезень з якими не укладались ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів, зазначимо наступне: Як вже зазначалось вище, на офіційному сайті туроператора ТОВ «Джоїн ап!» вказано, що Туроператор «Join UP!» по напрямку Єгипет співпрацює з авіакомпанією МАУ, хоча насправді авіаперевезення до Арабської Республіки Єгипту на замовлення ТОВ «Джоїн ап!» здійснює ТОВ «Авіакомпанія Скайап» (надалі - Скайап). Можливо це викликано тим, що МАУ – це національний туроператор України, створений у 1992 році, до складу флоту авіакомпанії МАУ входить 42 авіалайнера, згідно рейтингів пунктуальності авіакомпаній за червень-липень 2018 року МАУ посідає одну з лідируючих позицій та згідно статистичних даних, розміщених на сайті Міністерства інфраструктури України МАУ є одним з п'яти провідних авіаперевізників, що здійснюють пасажирські авіаперевезення. Таким чином, припускаємо, що до МАУ у споживачів туристичних послуг існує високий рівень довіри та обираючи турпродукт, до складу якого входить послуга з авіаперевезення, що надається з однієї сторони МАУ, або з іншої сторони іншим туроператором, в якого менший флот, нижчий рейтинг пунктуальності або менший досвід роботи в сфері авіаперевезень, вбачається, що споживачі турпослуг будуть схильні обрати МАУ, тобто турпродукт, до складу якого буде включене авіаперевезення МАУ буде користуватися більшим попитом.

Разом з тим, авіакомпанія Скайап була створена 2017 року, до складу флоту авіакомпанії Скайап входить лише 5 середньомагістральних суден (інформація взята з офіційного сайту Авіаперевізника) та мала певні складнощі з отриманням сертифікатів експлуатанта. У 2017 році, як повідомляло інформаційне агентство Інтерфакс Україна за посиланням «...», генеральний директор авіаперевізника Євген Хайнацький стверджував, що отримає сертифікат експлуатанта в березні, проте отримав такі сертифікати на два літаки 20.04.2018 року та в подальшому 01.11.2018, 23.11.2018, 22.12.2018 року на решту літаків (згідно даних Реєстру цивільних повітряних суден України), тому виникає питання, чи міг ТОВ «Джоїн ап!» забезпечити усіх туристів, кому продав подорожжі до Єгипту на період травень - червень 2018 року авіаперевезенням згідно розкладу, враховуючи, що Скайап міг здійснювати перевезення лише двома суднами у вказаний період.

Також, враховуючи кількісний склад флоту обох авіаперевізників, можна припустити, що у разі поломки судна у МАУ є більше можливостей оперативно замінити його на інше для уникнення тривалих затримок, що дає споживачам більше впевненості у тому, що запланований тур пройде без значних відхилень. Також, можливим є і той варіант, що туроператор міг продати більше турів та кількість туристів перевищила реальну можливість їх авіаперевезення з метою отримання переваги в укладенні договорів на надання туристичних послуг» (пряма мова).

- (40) Інший конкурент ТОВ «Джоін ап!» - суб'єкт туроператорської діяльності (надалі – Конкурент 2) (інформація знаходиться в матеріалах справи під грифом конфіденційно, з обмеженим доступом) зазначив: *«На нашу суб'єктивну думку, яка сформувалась на підставі аналізу публікацій засобів масової інформації та повідомлень представників авіакомпаній, туристичних агентств, туристичних операторів, отриманих під час спілкування з ними, можна зробити висновок про те, що ТОВ «Джоін ап!» розміщував відомості та інформував споживачів про фактичних авіаперевізників таких, як авіакомпанії МАУ та Роза вітрів, договори на здійснення авіаперевезень з якими не укладались ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів...»*

«..»

...Крім того, ТОВ «Джоін ап!» активно інформував громадськість про вихід на ринок з середини квітня 2018 року нового національного авіаперевізника - авіакомпанії Sky-Up Airlines, який буде виконувати перевезення туристів цього туристичного оператора. Однак, авіакомпанія Sky-Up Airlines у зазначений термін не отримала усі необхідні дозволи на перевезення пасажирів, а, отже, не здійснювала анонсовані перевезення. Це на початку літнього туристичного сезону 2018 р. стало причиною збоїв в авіаперевезеннях великої кількості туристів ТОВ «Джоін ап!», котрі довірилися інформації ТОВ «Джоін ап!», що перевезення будуть здійснюватися новим сучасним авіаперевізником»

Розміщення ТОВ «Джоін ап!» недостовірних відомостей про виконання рейсів відомими і надійними авіаперевізниками, з якими у нього не були укладені відповідні договори, а також перевізником який був не готовий до авіаперевезень, викликане бажанням цього туроператора збільшити об'єми продажів своїх туристичних продуктів» (пряма мова).

- (41) Асоціація з питань туристичного бізнесу (надалі – Асоціація) (інформація знаходиться в матеріалах справи під грифом конфіденційно, з обмеженим доступом) повідомила Відділення, що їм «відомо із ЗМІ, що ТОВ «Джоін ап!» розміщував відомості та інформував споживачів про фактичних авіаперевізників (Роза вітрів та МАУ), договори на здійснення авіаперевезень з якими не укладались ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів, тобто за період з квітня по серпень 2018 року. Це у свою чергу потягло за собою перевезення туристів рейсами інших авіакомпаній з нижчою репутацією, ніж у анонсованих ТОВ «Джоін ап!».

Крім того, цим туроператором у 2017 році проводилась інформаційна кампанія щодо виходу на ринок на весні 2018р. нового афілійованого з ТОВ «Джоін ап!» авіаперевізника Sky-Up Airlines. Насправді ця інформація не відповідала дійсності, що і підтвердилось згодом. Sky-Up Airlines не розпочав вчасно анонсованих авіаперевезень туристів ТОВ «Джоін ап!», що спричинило масове порушення прав споживачів.

На думку асоціації дії ТОВ «Джоін ап!», викликані бажанням туроператора добитися лідируючих позицій на ринку України з продажу власних туристичних продуктів» (пряма мова).

- (42) Українська асоціація туристичних агентств (надалі - УАТА) листом б/н б/д (вх. Відділення від 05.02.2019 №60-01/377) зазначила: *«Інформація про договори між туроператором та авіаперевізником не є загальновідомою і ні ми, ні кінцеві споживачі не мають такої інформації. Ми можемо лише констатувати, що*

фактично виконані рейси у 2018 році не повністю відповідали заявленій туроператором програмі. Ще наприкінці 2017 року ТОВ «Джоїн ап!» анонсувало, що буде літати на крилах новоствореної авіакомпанії SkyUP.

ТОВ «Авіакомпанія Скайап» була створена у 2017 році та очікувала на перші літаки під заявлену у 2018 році ТОВ «Джоїн Ап!» польотну програму. Наскільки нам відомо, ТОВ «Джоїн Ап!» не розповсюджувало офіційної інформації про перевезення туристів виключно новоствореною компанією.

Варто зазначити, що у 2018 році більшість великих туроператорів допускали зміни та корегування у заявлених польотних програмах. Одна з причин цього – стан авіапарку України та різке збільшення польотних програм без урахування цього фактору» (пряма мова).

- (43) На питання Відділення, чи може ТОВ «Джоїн ап!» отримати неправомірні переваги у конкуренції, внаслідок розміщення відомостей та інформування споживачів про фактичних авіаперевізників, договори на здійснення авіаперевезень з якими не уклалися ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів; - були надані, в тому числі, наступні відповіді:
- (44) Конкурент 1 зазначив: «Щодо того, чи може ТОВ «Джоїн ап!» отримати неправомірні переваги у конкуренції, внаслідок розміщення відомостей про фактичних авіаперевізників, договори на здійснення авіаперевезень з якими не уклалися ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів, зазначимо наступне: {...} Якщо споживач звертається до турагента/туроператора за придбанням певних туристичних послуг та туроператор підтвердить можливість надання таких послуг за вказаною ціною, у вказані дати, обраного авіаперевізника, до обраної країни, то споживач, скоріш за все, купить такі туристичні послуги саме у цього туроператора та не буде звертатися до його конкурентів. Якщо ж фактично виявиться, що за вже придбаними туристичними послугами не можливо надати послуги авіаперевезення, тому що туроператор не уклав договір з авіаперевізником, проте умисно пропонував послуги саме цього авіаперевізника, тобто продавав неіснуючі послуги, в подальшому туроператор здійснює оптимізацію польотної програми (може змінити аеропорт вильоту/прильоту, змінити авіаперевізника), відкладати та переносити дати рейсу, що є порушенням умов договору на туристичне обслуговування. Якби споживачу заздалегідь була відома інформація, що з авіаперевізником не укладено договору, або він не має достатньо бортів, щоб перевезти туристів саме в ту дату та час, що планувалося, скоріш за все, такі споживачі звернулися б до іншого туроператора. Однак, діючи саме за зазначеним алгоритмом, туроператор отримує неправомірні переваги у конкуренції. Тобто, вбачається, якщо туроператор розміщує інформацію щодо здійснення авіаперевезення в Єгипет провідним авіаперевізником, проте договору з них не укладав, можна сказати, що туроператор може отримати неправомірні переваги у конкуренції над іншими туроператорами, підвищити свої рейтинги серед туроператорів України. Дане судження є оціночним» (пряма мова).
- (45) Конкурент 2 повідомив: «Розміщення відомостей та інформування споживачів про фактичних авіаперевізників, договори на здійснення авіаперевезень з якими не уклалися ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів, та інформування про перевезення новим авіаперевізником Sky-Up Airlines, надає ТОВ «Джоїн ап!» можливість отримати неправомірні переваги у конкуренції.

Вчиняючи зазначені дії, туроператор презентує широкому загалу наявність у

нього туристичного продукту до складу якого входить авіап перевезення, що мають нібито здійснюватися відомими, сучасними та позитивно зарекомендувавшими себе на ринку авіакомпаніями. Крім того, ця інформація у поєднанні з недостовірною інформацією щодо зручного для споживача часу вильоту рейсів цих авіап перевізників, створює враження наявності у туроператора якіснішого турпродукту ніж у інших туристичних операторів. Усе це надає можливість ТОВ «Джоін ап!» отримати неправомірні переваги у конкуренції» (пряма мова).

- (46) Асоціація вказала, що «ТОВ «Джоін ап!» може отримати неправомірні переваги у конкуренції, внаслідок розміщення зазначених відомостей. Адже вони справляють на споживачів хибні враження, що цей туроператор створює найбільш якісний туристичний продукт в Україні» (пряма мова).
- (47) На питання Відділення, чи можуть дії ТОВ «Джоін ап!» щодо розміщення відомостей та інформування споживачів про фактичних авіап перевізників, договори на здійснення авіап перевезень з якими не укладались ані на час розміщення інформації, ні на момент виконання рейсів, вплинути на наміри споживачів туроператорських послуг щодо придбання туристичного продукту саме у ТОВ «Джоін ап!»? були надані, в тому числі, наступні відповіді:
- (48) Конкурент 1 повідомив: «У разі, коли туроператор розміщує інформацію, що до складу турпродукту, який він формує входять послуги з авіап перевезення, що здійснюються провідною авіакомпанією країни з великим аерофлотом, високим рейтингом пунктуальності - стимулює зацікавленість споживачів до купівлі турпродуктів саме у такого туроператора та ставить його у більш вигідне становище стосовно інших суб'єктів господарювання, які здійснюють реалізацію туристичних послуг. Якби споживачу заздалегідь була відома інформація, що туроператор з авіап перевізником не укладав договору на авіап перевезення, або він не має достатньо бортів, щоб перевезти туристів саме в ту дату та час, що планувалося, або рейс, авіап перевезення на якому входило до складу придбаних турпослуг взагалі відсутнє в угоді, скоріш за все, такі споживачі звернулися б до іншого туроператора. Дане судження є оціночним.
- Тобто, в разі розміщення неправдивої інформації на власному веб-сайті туроператор може отримати неправомірні переваги у конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням щодо формування турпродукту, а шляхом поширення недостовірних відомостей» (пряма мова).
- (49) Конкурент 2 зазначив: «Дії ТОВ «Джоін ап!» вплинули і можуть у подальшому вплинути на наміри споживачів туроператорських послуг щодо придбання туристичного продукту саме у ТОВ «Джоін ап!». Адже у споживачів недостовірна інформація, поширена ТОВ «Джоін ап!», створює ілюзію того, що вони придбавають найбільш якісний із усіх, запропонованих іншими туроператорами, туристичний продукт» (пряма мова).
- (50) Асоціація вказала: «Дії ТОВ «Джоін ап!» щодо розміщення зазначених відомостей впливають на наміри споживачів туроператорських послуг щодо придбання туристичного продукту саме у ТОВ «Джоін ап!». Адже кожен споживач бажає придбати якісну продукцію. Розповсюджена туроператором інформація переконує споживача у тому, що ця якість забезпечена найбільше у ТОВ «Джоін ап!», це у свою чергу сприяє збільшенню споживчого попиту» (пряма

мова).

- (51) Товариство з обмеженою відповідальністю «Пегас Туристик» (ліцензія Державного агентства України з туризму та курортів №529/2012 від 19.10.2012, листом від 28.01.2019 №01/01-19 (вх. Відділення від 05.02.2019 №60-01/385) зазначило, що: *«Оскільки ТОВ «Пегас Туристик», системно не збирає і не аналізує відомості, які ТОВ «Джоін ап!» розміщує для споживачів, ми можемо лише гіпотетично припустити, що ТОВ «Джоін ап!» міг би отримати конкурентні переваги, якби, скажімо, розмістив відомості, що по його турах авіап перевезення здійснюватимуть найбільш популярні серед споживачів компанії-авіап перевізники. В такому випадку тури ТОВ «Джоін ап!» могли б користуватися попитом вищим, аніж тури інших туроператорів. Авіап перевезення по яких здійснювали б інші компанії»* (пряма мова).
- (52) Інші респонденти – конкуренти ТОВ «Джоін ап!» у своїх відповідях зазначили, що не володіють інформацією, або що їм не відомо про випадки розміщення Відповідачем інформації про фактичних авіап перевізників, договори з якими не укладались.

3.3. Обставини справи, встановлені за результатами опитування споживачів

- (53) Відділенням проведено опитування з метою аналізу сприйняття споживачами інформації, що надається туроператором на етапі реалізації турпродуктів та у подальшому на етапі виконання зобов'язань. Під час проведення анкетування опитано 90 споживачів різних вікових (від 21 до 65 років) та гендерних груп.
- (54) За результатами опитування встановлено, що споживачами туроператорських послуг є 76,6 % респондентів, що брали участь у опитуванні.
- (55) 86,67 % опитаних зазначає, що під час купівлі турпродукту інформація щодо конкретної авіакомпанії, якою будуть здійснюватись авіап перевезення, буде пріоритетною у виборі турпродукту.
- (56) 88,89 % респондентів зазначили, що віддадуть перевагу турпродукту, до складу якого входять послуги з авіап перевезення провідною авіакомпанією із стабільною репутацією, великим флотом та відсутністю затримок, у порівнянні з іншими авіакомпаніями.
- (57) 88,89 % опитаних вважають, що дії туроператора, який продає турпродукт з конкретним визначеним авіап перевізником, а потім змінює його на іншого авіап перевізника, є такими, що можуть ввести споживача в оману.
- (58) На думку 91,11 % респондентів викладення туроператором інформації про провідних авіап перевізників, з якими при цьому у нього не укладені відповідні договори, може ввести споживача в оману.
- (59) Таким чином, за результатами аналізу відповідей опитаних споживачів встановлено, що повідомлення суб'єктом туроператорської діяльності під час продажу турпродукту невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про конкретних авіап перевізників, з якими при цьому у нього не укладені відповідні договори, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, може ввести

споживача в оману і вплинути на його намір щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг у такого туроператора.

4. Правова кваліфікація дій Відповідача та висновки Відділення

- (60) Статтею 1 Закону України «Про туризм» визначено, що туристичний продукт – це попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо).
- (61) Згідно із статтею 5 Закону України «Про туризм», суб'єктами, що здійснюють та/або забезпечують туристичну діяльність, є:
- туристичні оператори (далі - туроператори) - юридичні особи, створені згідно із законодавством України, для яких виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг, а також посередницька діяльність із надання характерних та супутніх послуг і які в установленому порядку отримали ліцензію на туроператорську діяльність;
 - туристичні агенти (далі - турагенти) - юридичні особи, створені згідно із законодавством України, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг;
 - інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг.
- (62) Статтею 19-1 Закону України «Про туризм» визначено, що будь-яка інформація, надана туроператором (турагентом), повинна містити достовірні відомості про умови договору на туристичне обслуговування.
- Інформація про умови надання туристичних послуг, яку туроператор (турагент) поширює до укладення договору на туристичне обслуговування, має доводитися у доступній, наочній формі, бути розбірливою, зрозумілою та містити відомості про:
- 1) місце надання туристичних послуг, програму туристичного обслуговування;
 - 2) характеристику транспортних засобів, що здійснюють перевезення, зокрема їх вид і категорію;
 - 3) характеристику готелів та інших об'єктів, призначених для надання послуг з тимчасового розміщення, у тому числі місце їх розташування, категорію, строки і порядок оплати готельного обслуговування;
 - 4) види і способи забезпечення харчування під час туристичної подорожі;
 - 5) мінімальну кількість туристів у групі;
 - 6) ціну туристичних послуг.
- Туроператор (турагент) зобов'язаний дотримуватися умов надання комплексу туристичних послуг, про які був поінформований споживач до укладення договору на туристичне обслуговування, крім випадків, коли про зміну таких умов

повідомлено споживача до укладення договору або якщо зміни внесено на підставі угоди, укладеної між сторонами договору.

До укладення договору на туристичне обслуговування споживачеві туристичного продукту надається інформація, зокрема, про час та місце проміжних зупинок і транспортних сполучень та категорію місця, яке споживач займатиме в певному виді транспортного засобу.

- (63) Статтею 20 Закону України «Про туризм» визначено, що у договорі на туристичне обслуговування зазначаються істотні умови договору, зокрема: характеристика транспортних засобів, що здійснюють перевезення, зокрема їх вид і категорія, а також дата, час і місце відправлення та повернення (якщо перевезення входить до складу туристичного продукту).

Туроператор (турагент) зобов'язаний не пізніше як через один день з дня, коли йому стало відомо про зміну обставин, якими сторони керувалися під час укладення договору на туристичне обслуговування, та не пізніше як за три дні до початку туристичної подорожі повідомити туриста про таку зміну обставин з метою надання йому можливості відмовитися від виконання договору без відшкодування шкоди туроператору (турагенту) або внести зміни до договору, змінивши ціну туристичного обслуговування.

- (64) Згідно із ч.ч. 1, 2 статті 30 Закону України «Про туризм» порушенням законодавства в галузі туризму, є, зокрема, ненадання, несвоєчасне надання або надання туристові інформації, що не відповідає дійсності; порушення умов договору між туристом і суб'єктом туристичної діяльності з надання туристичних послуг. Законами може передбачатися відповідальність і за інші порушення у сфері туристичної діяльності.

- (65) Статтею 1 Повітряного Кодексу України визначено, що чартерне повітряне перевезення – це нерегулярне повітряне перевезення, що здійснюється на підставі договору чартеру (фрахтування), за яким авіаперевізник надає фрахтівнику або фрахтівникам за плату визначену кількість місць або всю місткість повітряного судна на один або декілька рейсів для перевезення пасажирів, багажу, вантажу або пошти, що зазначені фрахтівником.

- (66) Договірні взаємовідносини ТОВ “Джоін ап!” з туристом побудовані за наступною схемою:

- (67) Відповідно до умов типового Агентського договору на реалізацію турпродукту ТОВ “Джоін ап!” та Договору про надання туристичних послуг, який є обов'язковою формою для турагента, **Туроператор** формує та надає турпродукт, а турагент від його імені і за дорученням реалізовує турпродукт туристу на умовах, викладених в договорі. Туроператор через турагента зобов'язується відповідно до заявки туриста на бронювання (надалі – Лист бронювання) забезпечити надання комплексу туристичних послуг (туристичний продукт), а турист зобов'язується на умовах договору прийняти та оплатити їх.

- (68) При цьому, ціна туристичного продукту (вартість) – це спеціальні пропозиції Туроператора, зазначені на сайті, в каталогах та інших, в тому числі і рекламних

матеріалах туроператора, відомості щодо максимально можливої вартості послуг, яку може сплатити Турист при придбанні Туропродукту. До цієї суми можуть бути включені вартість послуг, які надає туроператор, транспортні компанії, страхові компанії та інші суб'єкти туристичної діяльності, а також консультаційні-інформаційні послуги з підбору Туру які Туристу надає безпосередньо Турагент.

- (69) Відповідно до умов агентського договору та договору на надання туристичних послуг, інформація Туроператора про програми та розцінки на кожний туристичний продукт, що надається через турагента туристу, є невід'ємною умовою для виконання договору на надання туристичних послуг та міститься на офіційному сайті компанії <http://joinup.ua/>. Туристичний продукт зокрема за напрямками Туреччина та Єгипет, що міститься на сайті <http://joinup.ua/> включає: дату початку туру, його назву, кількість ночей, назву міста відпочинку, назву та категорію готелю, категорію харчування, розміщення в готелі (категорія номеру), кількість туристів в турі, **вид та категорію авіаперевезення (із зазначенням назви авіаперевізника, номера рейсу, дати та часу відправлення і повернення) та вартість туру.**
- (70) Турагент після погодження із туристом істотних умов договору заповнює та направляє Туроператору лист бронювання, який вважається офертою і в якому зазначаються всі істотні умови замовлення. У разі можливості задоволення всіх істотних умов замовлення турагента, Туроператор здійснює підтвердження замовлення шляхом його оформлення на сайті Туроператора в системі онлайн бронювання, з яким турагент може ознайомитись та роздрукувати. Зазначені дії вважаються прийняттям пропозиції (акцепту) Туроператором надати замовлену турагентом (оферту). Ваучер, авіаквитки та страховий поліс виписаний Туроператором на ім'я туристів, є матеріальною цінністю створеною Туроператором, відповідно свідчить про фактичне замовлення послуги. Підтвердження замовлення містить всі істотні умови замовлення. Після фактичного отримання підтвердження замовлення від Туроператора турагент наділяється повноваженнями на укладення договору встановленої форми з туристом. Після отримання підтвердження на тур Туроператор через турагента запрошує туриста для підписання договору на туристичне обслуговування та здійснення остаточної оплати замовленого туру та супутніх послуг. Турист повинен здійснити повну оплату вартості за замовлений тур та супутні послуги за вирахуванням передоплати Туроператору (безпосередньо або через турагента) протягом 1-го банківського дня після підтвердження туру.
- (71) Статтею 19 Закону України «Про захист прав споживачів» визначено, що **нечесна підприємницька практика забороняється. Нечесна підприємницька практика включає: 1) вчинення дій, що кваліфікуються законодавством як прояв недобросовісної конкуренції; 2) будь-яку діяльність (дії або бездіяльність), що вводить споживача в оману або є агресивною.**
- Підприємницька практика є такою, що вводить в оману, якщо під час пропонування продукції споживачу не надається або надається у нечіткий, незрозумілий або двозначний спосіб інформація, необхідна для здійснення свідомого вибору.
 - Суб'єкти господарювання, їх працівники несуть відповідальність за нечесну підприємницьку практику згідно із законодавством.

- (72) Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (73) За результатами аналізу матеріалів справи встановлено, що наприкінці 2017 року ТОВ «Джоін ап!» анонсував вихід на ринок з середини квітня 2018 року афільованої Авіакомпанії Скайап. З огляду на це Туроператор не укладав за напрямками Туреччина та Єгипет додаткових угод про конкретні програми перевезення пасажирів до загальних Договорів про здійснення авіаперевезення з Авіакомпанією МАУ (після 25.04.2018) та Авіакомпанією «Роза вітрів» (після 08.05.2018).
- (74) Авіакомпанія Скайап у зазначений термін не отримала усі необхідні дозволи на перевезення пасажирів. Замість середини квітня, перші аіаперевезення були здійснені після 18 травня 2018, що спричинило збій у польотній програмі Туроператора.
- (75) При цьому, не зважаючи на відсутність додаткових угод про конкретні програми перевезення пасажирів за напрямками Туреччина та Єгипет з Авіакомпанією «Роза вітрів» та Авіакомпанією МАУ, а також відсутності сертифікатів експлуатанта у Авіакомпанії Скайап, Туроператор протягом квітня - травня 2018 розповсюджував недостовірну інформацію про перевезення туристів цими авіакомпаніями на власному веб-сайті <https://joinup.ua/>, де на ці напрямки були заведені рейси саме зазначених авіаперевізників.
- (76) З огляду на те, що складовою туристичного продукту є авіапереліт, то розповсюдження Туроператором інформації про наявність чартерних авіарейсів, які на замовлення Туроператора виконують провідні авіакомпанії, як то Авіакомпанія «Роза вітрів» та Авіакомпанія МАУ, за умови відсутності конкретних програм перевезення пасажирів до рамкових Договорів про здійснення авіаперевезення з зазначеними авіаперевізниками може поставити ТОВ «Джоін ап!» у більш вигідне становище у порівнянні з конкурентами. Оскільки, обираючи туристичний продукт, споживачі можуть віддати перевагу турпродукту, до складу якого входять послуги з авіаперевезення провідною авіакомпанією зі стабільною репутацією, великим флотом та відсутністю затримок, у порівнянні з іншими авіакомпаніями.
- (77) Поширення Відповідачем неправдивої інформації про виконання міжнародних чартерних рейсів авіакомпаніями, з якими у Туроператора не було укладено додаткових угод про конкретні програми перевезення пасажирів за визначеними напрямками (Авіакомпанія МАУ та Авіакомпанія «Роза вітрів»), а також не доведення до споживачів інформації про зміну авіаперевізників та скасування/затримки авіарейсів спричинило порушення Відповідачем прав великого кола споживачів туристичних послуг протягом квітня – травня 2018 року.

- (78) Зважаючи на те, що, укладенню договору про надання туристичних послуг передувє вибір туру на сайті Туроператора <https://joinup.ua/>, надсилання турагентом листа бронювання (оферти) та його акцептування Туроператором, в яких зазначається конкретний авіаперевізник, дата, час і місце відправлення та повернення, то дії туроператора, який свідомо пропонує на своєму сайті та у подальшому продає турпродукт з конкретним визначеним авіаперевізником та часом вильоту, попередньо усвідомлюючи про подальшу неможливість виконання зазначених умов, а потім змінює його на іншого авіаперевізника та інший час вильоту, є такими, що вводять споживачів в оману.
- (79) Таким чином, зазначення Відповідачем на власному веб-сайті заздалегідь неправдивих відомостей щодо авіаперевізників призвели до отримання неправомірних переваг ТОВ «Джоїн ап!» на ринку надання туроператорських послуг та до негативних наслідків отримання споживачами послуг останнього.
- (80) За інформацією, наданою Відповідачем, договори на регулярні або чартерні перевезення, що входили у туристичний продукт і реалізовувались під ТМ Join up!, замовлялись у авіаперевізників ТОВ «Ейр Глобал» та ТОВ «ACS-Україна» - підприємствами, що входять в структуру групи компаній Join up! (вказана структура зазначена в пункті 17 Рішення). При цьому, як повідомили безпосередньо авіаперевізники, програм по перевезенню пасажирів після 25.04.2018 у Авіакомпанії МАУ та після 08.05.2018 у Авіакомпанії «Роза вітрів» з Відповідачем та організаціями, що входять в структуру груп компанії Join up! не існувало, що підтверджується відповідними листами від 16.08.2018 №01.31-10/150 (вх. Відділення від 21.08.2018 №60-01/2940) та від 15.08.2018 вих.№18/08-1617 (вх. Відділення від 16.08.2018 №60-01/2898).
- (81) Отже, Розміщення ТОВ «Джоїн ап!» недостовірних відомостей про виконання рейсів Авіакомпанією МАУ та Авіакомпанією «Роза вітрів», з якими у нього не було укладено додаткових угод по конкретним програмам рейсів, а також перевізником, який не отримав необхідних дозволів на авіаперевезення та не мав відповідної кількості бортів, було спрямоване на вибір споживачами його послуг, що могло призвести до отримання Відповідачем переваг на ринку туроператорських послуг, у порівнянні з конкурентами. Вчинення відповідних дій було викликане бажанням Туроператора збільшити обсяги продажів своїх туристичних продуктів, отримати лідируючі позиції на ринку України з продажу власних туристичних продуктів, а також отримати переваги в укладенні договорів на надання туристичних послуг, у порівнянні з конкурентами.
- (82) Отже, ТОВ «Джоїн ап!» могло отримати неправомірні переваги у конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення інформації, що вводить в оману.
- (83) Поширення Відповідачем неправдивих відомостей про виконання міжнародних чартерних рейсів конкретними авіакомпаніями, з якими у Туроператора не було укладено додаткових угод по конкретним програмам рейсів, зокрема за напрямками Туреччина та Єгипет, вплинуло на наміри невизначеного кола осіб – споживачів туроператорських послуг щодо придбання туристичного продукту саме

у ТОВ «Джоін ап!», адже розповсюджена туроператором інформація переконувала споживача у тому, що якість послуг забезпечена найбільше у ТОВ «Джоін ап!», що у свою чергу сприяло збільшенню споживчого попиту.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування.

- (84) На подання з попередніми висновками у справі № 10/60/10-рп/к.19 (надалі - Подання), яке було отримано Відповідачем 15.04.2019, останній листом №24/04/19 від 24.04.2019 (вх.№60-01/1589 від 02.05.2019) надав наступні заперечення до змісту Подання та Додаткові пояснення до заперечення до Подання листом №13/05/19 від 13.05.2019 (вх.№60-01/1842 від 17.05.2019) (надалі разом – Заперечення).
- (85) Проте зміст наданих заперечень не спростовує висновків та фактів, викладених у Поданні.
- (86) Як зазначено Відповідачем у Запереченнях, Відділенням направлено до авіаперевізників (за реєстром 10 шт.) вимоги про надання інформації раніше, ніж Відділенням було отримано відповідь від ТОВ «Джоін ап!» з переліком авіаперевізників, послугами яких туроператор користується. Отже, Відповідач вважає, що Відділенням зроблено висновок про співпрацю з авіаперевізниками не на підставі повідомленої ТОВ «Джоін ап!» інформації, а на підставі інших обставин, що свідчить про недостовірність та неповність інформації визначеної в поданні.
- (87) Такі твердження Відповідача спростовуються наступним. Відповідно до ст.36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України (надалі - АМКУ) розпочинають розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема і за власною ініціативою органів АМКУ.
- (88) Отже, в зв'язку з численними повідомленнями у засобах масової інформації про порушення прав великого кола споживачів туроператорських послуг ТОВ «Джоін ап!» протягом квітня-червня 2018 року, Відділенням за власною ініціативою розпочато дослідження щодо дотримання ТОВ «Джоін ап!» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.
- (89) Як зазначено в пункті 21 Подання, у вимогах до авіаперевізників від 30.07.2018 №60-02/2410 (за реєстром 10 шт.) Відділення вимагало надати інформацію, зокрема про випадки розміщення туристичним оператором «Джоін ап!» на своєму сайті інформації щодо можливості авіаперевезень пасажирів авіакомпанією, про виконання яких авіакомпанія не домовлялась/не укладалась договори з туристичним оператором «Джоін ап!». Відділенням були надіслані вимоги до деяких іноземних авіакомпаній, а також до українських авіакомпаній, що зазначені в рейтингу Міністерства інфраструктури України щодо пунктуальності українських авіакомпаній, розміщеному на офіційному сайті <https://mtu.gov.ua/> 12 липня 2018, а також про співпрацю яких з Відповідачем відомо з відкритих джерел.
- (90) Листом від 23.08.2018 №2738 (вх.№60-01/3020 від 28.08.2018) ТОВ «Джоін ап!» надало Відділенню перелік авіаперевізників, послугами яких користувалось у період з 01.01.2017 по 31.07.2018, серед яких були зазначені авіаперевізники, вимоги про надання інформації, яким були надіслані Відділенням 30.07.2018.

- (91) Отже, висновки про співпрацю Відповідача з авіаперевізниками зроблені на підставі даних з відкритих джерел та підтверджені листом Відповідача.
- (92) В Запереченнях ТОВ «Джоін ап!» зазначило, що електронний лист пасажира від 02.05.2018 та скриншот з веб-сторінки https://online.joinup.ua/cl_refer?CLAIM=1096398, наданий ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» на Вимогу Відділення, не відповідає дійсності, оскільки туристи Lina Shimka, Lenga Oleg, Lenha Lina, Lenha Andrii не є туристами ТОВ «Джоін ап!».
- (93) Також Відповідачем зазначено, що Відділенням не встановлювалось, чи лист ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів», адресований ТОВ «Джоін ап!» та повідомлення ПАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» на сторінці у соціальній мережі Facebook відповідають дійсності, отже не можуть бути належними доказами. Оскільки зазначені авіаперевізники є прямими конкурентами ТОВ «Авіакомпанія Скайап», то такі посилання конкурентів могли бути викликані появою нової авіакомпанії на ринку авіаперевезення.
- (94) Такі твердження Відповідача спростовуються наступним.
- (95) Надання Відповідачем в Запереченнях пустих скрин-шотів з системи онлайн-бронювання Само-тур не спростовує розміщення Туроператором на власному інтернет-сайті <https://online.joinup.ua/> в розділі «Перегляд заявок» інформації про тур №1096398, де чітко зазначені прізвища та ім'я, дати народження, номер та термін дії закордонних паспортів туристів, конкретний готель в Єгипті, трансфер, додаткові послуги та авіаперевізнак 7W Wind Rose на дати 12.05.2018-19.05.2018 (в той час, коли додатковими угодами по польотній програмі не було передбачено виконання зазначених рейсів у вказані дати).
- (96) Окрім цього, як зазначено в пункті 25 Рішення, Відділенням на адресу авіаперевізників були направлені вимоги про надання інформації. При цьому авіаперевізники були повідомлені, що неподання інформації, подання інформації в неповному обсязі у встановлені головою Відділення строки, подання недостовірної інформації є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції та тягне за собою відповідальність, передбачену статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (97) ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» надало відповідь на Вимогу Відділення з відповідним додатком – скриншотом зі сторінки авіаперевізника у соціальній мережі Facebook, що описані в пунктах 25-26 Подання. Всі документи засвідчені підписом уповноваженої особи авіаперевізника. Також Відділенням встановлено, що вказане повідомлення дійсно було розміщено авіаперевізнаком 27.04.2018 на власній сторінці в мережі Facebook. При цьому, дане посилання є активним і на дату ухвалення Рішення у справі.
- (98) ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» надало відповідь на Вимогу Відділення з відповідними додатками (зокрема: електронний лист пасажира, скриншот з веб-сторінки та лист на адресу Туроператора, що зазначені в пунктах 22-24 Подання). Всі документи засвідчені підписом уповноваженої особи та печаткою авіаперевізника.

- (99) На додаткову вимогу Відділення від 21.05.2019 №60-02/3012, Авіакомпанія «Роза вітрів» листом від 27.05.2019 №19/05-1188 (вх. Відділення від 03.06.2019 № 60-01/2098) повідомила, що «лист ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» на адресу ТОВ «Джоін ап!» вих. №18/05-843 від 04.05.2018 було направлено засобами електронного зв'язку (електронна пошта) 04 травня 2018. У відповідь на лист ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» вих.№18/05-843 від 04.05.2018 від ТОВ «Джоін ап!» було отримано лист-відповідь №05/05 від 05.05.2018. Вказаний лист було отримано засобами електронного зв'язку (електронна пошта) 05 травня 2018» (пряма мова).
- (100) На підтвердження зазначеної в пункті 95 інформації, авіаперевізник надав копію електронного листування з Відповідачем та копію офіційного листа – відповіді Туроператора, за підписом Генерального директора Альба Ю.І. із відтиском печатки ТОВ «Джоін ап!», відправленого з електронної робочої скриньки співробітника Туроператора – Деканосидзе Вікторії Олександрівни (представника інтересів Відповідача, зокрема в даній справі №10/60/10-рп/к.19, а також в усіх органах, організаціях, судах, підприємствах та установах, зокрема в органах АМКУ (відповідна довіреність міститься в матеріалах справи)) (див.скріншот 1).

СКРИНШОТ 1

From: Viktoria Dekanosydze [<mailto:v.dekanosydze@joinup.ua>]

Sent: Saturday, May 5, 2018 5:41 PM

To: ovs@windrose.kiev.ua

Cc: Dmitry Seroukhov <d.serouhov@joinup.ua>; Dmitry Tolkachov <d.tolkachov@joinup.ua>

Subject: відповідь на лист про продаж білетів

Шановні колеги,

У вкладенні висилаємо відповідь на Ваш лист.

Viktoria Dekanosydze
Law department / Lawyer

201/203-2A Kharkivske shose
Kyiv 02121, Ukraine
Phone: **+38 (044) 303 99 99**
Email: v.dekanosydze@joinup.ua
Web: joinup.ua

- (101) При цьому, на вимогу Відділення №60-02/2840 від 10.05.2019, Відповідач листом від 14.05.2019 №14/05/19 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1912) зазначив «У ТОВ «Джоін ап!» відсутні відомості про отримання вказаного листа. За вихідними реквізитами листа ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» вих.№18/05-843 від 04.05.2018 пошук отриманої ТОВ «Джоін ап!» кореспонденції не дав результатів, реєстрація кореспонденції ТОВ «Джоін ап!» здійснюється за вхідним номером, офіційна переписка ТОВ «Джоін ап!» є чималою, тож для пошуку даного листа необхідний вхідний номер. З огляду на відсутність доказів направлення вказаного листа на адресу ТОВ «Джоін ап!» та зважаючи на безрезультатність пошуку вказаного листа у вхідній кореспонденції ТОВ «Джоін ап!», факт його отримання, так само як і направлення є сумнівним. Серед вихідної кореспонденції ТОВ «Джоін ап!» відповідь на лист ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» вих.№18/05-843 від 04.05.2018 не міститься» (пряма мова).
- (102) Отже, подання Відповідачем недостовірної інформації на вимогу голови

Відділення №60-02/2840 від 10.05.2019 про отримання листа від ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» та надання відповіді на нього містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання недостовірної інформації територіальному відділенню Антимонопольного комітету України, у зв'язку з чим Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 20.06.2019 №60/66-рп/к розпочато розгляд справи №61/60/66-рп/к.19.

- (103) Крім цього, вищенаведені докази-відповіді ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» та ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» були вказані в Розпорядженні адміністративної колегії Відділення від 29.01.2019 № 60/10-рп/к про початок розгляду справи № 10/60/10-рп/к.19.
- (104) При цьому, за весь період з моменту отримання розпорядження (01.02.2019), будь-яких заяв про порушення ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» або ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції за ознаками дискредитації суб'єктів господарювання чи поширення інформації, що вводить в оману за вищезазначеними Відповідачем у своїх Запереченнях підставами від ТОВ «Джоїн ап!» чи від ТОВ «Авіакомпанія Скайап» до Відділення не надходило.
- (105) Отже, у Відділення відсутні підстави вбачати ознаки подання авіаперевізниками недостовірної інформації на Вимогу Відділення, чим спростовуються Заперечення.
- (106) Також, у Запереченнях Відповідач зазначив, що в матеріалах справи відсутні докази, які б свідчили, що туроператор розповсюджував недостовірну інформацію про перевезення туристів цими авіакомпаніями протягом квітня-червня 2018.
- (107) Водночас про розповсюдження недостовірної інформації, що спричинило порушення прав споживачів в квітні-травні 2018 свідчать:
- повідомлення на сторінці Авіакомпанія МАУ у соціальній мережі Facebook від 27.04.2018 (пункти 25-26 Подання), де зазначено про отримані в квітні телефонні звернення громадян з приводу чартерних рейсів МАУ для перевезення туристів «Джоїн ап!» та про заплановані виключно три рейси в травні.
 - електронний лист пасажира від 02.05.2018 про продаж туру із авіаперевізником Авіакомпанія «Роза вітрів» на 12 та 19 травня 2018 відповідно (пункти 22-24 Подання).
- (108) При цьому, зауваження Відповідача щодо періоду порушення «червень 2018» враховані Тимчасовою адміністративною колегією АМКУ, оскільки належних доказів про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в цей період Відділенням не наведено. Відповідні зміни по часовим межах порушення відображено в змінах по тексту Рішення.
- (109) Відповідач зазначив, що Відділення дійшло невірною висновку «про закінчення договірних відносин з ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» або ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України», адже договірні відносини з вказаними авіаперевізниками по чартерним договорам не закінчували взагалі, вони є чинними на сьогоднішній день. На підтвердження цього Відповідачем надані

копії додаткових угод №99 від 02.04.2018 та №105 від 30.05.2018 про продовження строку дії договору, укладеного ТОВ «Ейр-Глобал» з ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» та Договір №17/09-68 від 26.09.2017 між ТОВ «Ейр-Глобал» та ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів», де пунктом 9.1. встановлено, що він діє до закінчення усіх взаєморозрахунків між сторонами, що впливають з додатків до нього. Також, Відповідач повідомив, що з початку 2018 року по сьогоднішній день укладено 13 додатків та додаткових угод до даного договору.

- (110) Відповідачем надані копії додаткових угод №99 від 02.04.2018 та №105 від 30.05.2018 до Договору №001/Е-2017 від 05.01.2017 на виконання авіаперевезень, укладені з ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України». Відповідно до додаткової угоди №99 строк дії договору продовжено до 31.05.2018, а згідно із додатковою угодою №105 – до 31.12.2018.
- (111) З метою з'ясування обставин, зазначених в запереченнях Відповідача до змісту Подання, Відділенням направлено додаткові вимоги про надання інформації:
- Туроператора від 10.05.2019 №60-02/2840, на яку останнім була надана відповідь листом від 14.05.2019 №14/05/19 (вх. Відділення від 21.05.2019 № 60-01/1912).
 - ТОВ «Ейр Глобал» від 21.05.2019 №60-02/3013.
 - ТОВ «Авіаційна компанія «Роза вітрів» від 21.05.2019 №60-02/3012, на яку надана відповідь листом від 27.05.2019 №19/05-1188 (вх. Відділення від 03.06.2019 № 60-01/2098).
 - ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» від 27.05.2019 №60-02/3118, на яку надано відповідь листом від 03.06.2019 №01.3.1-10/68 (вх. Відділення від 05.06.2019 № 60-01/2148).
- (112) Авіакомпанія МАУ повідомила:
- Договір №001/Е-2017 від 05.01.2017 на виконання авіаперевезень з ТОВ «Ейр Глобал» є рамковою угодою на виконання авіаперевезень та для здійснення фактичних авіаперевезень необхідно укладення Додатків та Додаткових угод на конкретні дати та рейси, як зазначено в п.1.1 Договору.
 - Випадків фактичного авіаперевезення без укладання додатків та додаткових угод до Договору №001/Е-2017 не було.
- (113) Відділенням встановлено, що пунктом 1.1. Договору з Авіакомпанія МАУ передбачено, що перевізник надає замовнику за плату всю або частину місткості (місць) в одному чи кількох ПС для виконання перевезення пасажирів і їхнього багажу на міжнародних рейсах, які виконуються **за маршрутом, розкладом, із застосуванням тарифів та на умовах, що вказані в додатках до цього Договору.**
- (114) Відповідачем не надано Додатків та Додаткових угод до Договору №001/Е-2017 від 05.01.2017, як і оплат та актів виконаних робіт на здійснення рейсів за будь-якими напрямками після 26.04.2018 (за виключенням 4 рейсів, про які було повідомлено Авіакомпанією МАУ на власній сторінці в соціальній мережі Facebook 27.04.2018 (пункт 30 Рішення).
- (115) **Отже, наявність зазначених Відповідачем в Запереченнях додаткових угод (№99 від 02.04.2018 та №105 від 30.05.2018), за відсутності додаткового оформлення до них конкретних додаткових угод на конкретні дати та рейси, як зазначено в п.1.1 Договору №001/Е-2017, не свідчить про здійснення**

фактичного авіап перевезення Авіакомпанією МАУ в період зазначений в Поданні (26.04.2018 – травень 2018), а вказує лише на наявність рамкових договірних відносин, а отже і не спростовує факту порушення.

- (116) Крім того, Авіакомпанія «Роза вітрів» повідомила, що не здійснювала авіап перевезень пасажирів ТОВ «Ейр Глобал» за період з 08.05.2018 по 30.06.2018 без укладення відповідних додатків до договору №17/09-68 від 26.09.2017.
- (117) Відділенням встановлено, що пунктом 1.1. Договору з Авіакомпанією «Роза вітрів» передбачено, що Замовник доручає, а Перевізник приймає на себе зобов'язання виконати, на підставі заявки Замовника, чартерні повітряні перевезення, що іменуються надалі «Перевезення», **за маршрутом, розкладом та на умовах, що вказані в Додаткових угодах та Додатках до даного договору.**
- (118) При цьому Відповідачем не надано Додатків та Додаткових угод до Договору №17/09-68 від 26.09.2017, як і оплат та актів виконаних робіт на здійснення рейсів за основними напрямками Єгипет та Туреччина після 08.05.2018.
- (119) **Вказане свідчить про відсутність у зазначений у Поданні період фактичних, тобто визначених конкретними додатками до договорів, авіап перевезень Авіакомпанією «Роза вітрів» та Авіакомпанією МАУ, незважаючи на наявність укладених рамкових договорів.**
- (120) **Таким чином, виконання чартерних рейсів авіап перевізниками неможливе без укладання додатків до рамкових угод.**
- (121) Слід зазначити, що в обґрунтування своїх Заперечень ТОВ «Джоін ап!» надало договір та деякі додатки до договорів на авіап перевезення між ТОВ «Ейр Глобал» та Авіакомпаніями. При цьому у відповідь на вимогу Відділення від 10.05.2019 №60-02/2840, Відповідач ухилився надати докази авіап перевезень за період з 25.04.2018 по 30.06.2018, аргументуючи відсутністю фактичної та юридичної можливості надання зазначених документів, в зв'язку з тим, що ТОВ «Джоін ап!» не є стороною відповідних договорів. Зазначене ускладнило виконання завдань, покладених на Відділення Законом України «Про Антимонопольний комітет України».
- (122) Щодо заперечень Відповідача про наявність у нього загальних договірних відносин з Авіакомпанією «Роза вітрів» та Авіакомпанією МАУ у зазначений в Поданні період, а також заперечень Відповідача на пункти 64, 66, 72 Подання з підстав хибного висновку Відділення про відсутність укладених договорів з Авіакомпанією МАУ та Авіакомпанією «Роза вітрів».
- (123) Зазначені зауваження Відповідача враховані Тимчасовою адміністративною колегією АМКУ, що відображено в змінах в пунктах 35, 69, 71-73, 76, 77, 79 та в резолютивній частині Рішення.
- (124) **При цьому враховані обставини не спростовують остаточних висновків у справі, оскільки наявність рамкових договорів не свідчить про фактичні авіап перевезення пасажирів у період, зазначений в Поданні.**
- (125) Щодо заперечень Відповідача про встановлення обставин за результатами опитування конкурентів ТОВ «Джоін ап!» та споживачів.

- (126) Відповідно до пункту 23 Тимчасових правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених [розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.94 р. № 5](#), зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції [розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р](#)) (зі змінами) (надалі - Правила розгляду заяв і справ), службовцями Комітету, відділення, яким доручено збирання та аналіз доказів, проводяться дії, направлені на всебічне, повне і об'єктивне з'ясування дійсних обставин справи, прав і обов'язків сторін.
- (127) [Статтею 41 Закону України «Про захист економічної конкуренції»](#) визначено коло доказів, видів засобів доказування та порядок збирання доказів органами Антимонопольного комітету України при розгляді справ про порушення, зокрема, і законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.
- (128) Відповідно до частини першої, другої, статті 41 Закону про захист економічної конкуренції, доказами у справі можуть бути будь-які фактичні дані, які дають можливість встановити наявність або відсутність порушення, які встановлюються такими засобами: поясненнями сторін і третіх осіб, поясненнями службових осіб та громадян, письмовими доказами, речовими доказами і висновками експертів. При цьому, [Законом](#) не визначено певної форми доказів. Збір доказів здійснюється Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями незалежно від місцезнаходження доказів.
- (129) Згідно з інформаційним листом Антимонопольного комітету України від 25.04.2012 № 60/01, для проведення дослідження ринку можуть бути використані дані вибіркового опитування населення або інших покупців (фізичних та юридичних осіб) про ситуацію на ринку, які може проводити Відділення самостійно.
- (130) Так, Відділенням, з метою об'єктивного та всебічного розгляду справи, було проведено опитування суб'єктів господарювання, що здійснюють туроператорську діяльність – конкурентів Відповідача на відповідному ринку (розділ 3.2. Подання), а також з метою аналізу сприйняття споживачами інформації, що надається туроператором на етапі реалізації тур продуктів та у подальшому на етапі виконання зобов'язань (розділ 3.3. Подання).
- (131) За результатами аналізу інформації, отриманої в ході опитування, Відділенням було встановлено, що більшість респондентів – споживачів та деякі конкуренти Відповідача вважають, що повідомлення суб'єктом туроператорської діяльності під час продажу турпродукту невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про конкретних авіаперевізників, з якими при цьому у нього не укладені договори (відповідні додатки до договорів на фактичне авіаперевезення), зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, може ввести споживача в оману і вплинути на його намір щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг у такого туроператора.
- (132) Згідно зі [статтею 19 Закону України «Про захист прав споживачів»](#) нечесна підприємницька практика забороняється, зокрема, яка включає: вчинення дій, що кваліфікуються законодавством як прояв недобросовісної конкуренції.
- (133) Таким чином, опитування конкурентів та споживачів в рамках розгляду справи №10/60/10-рп/к.19 за ознаками вчинення ТОВ «Джоін ап!» порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, було власною

ініціативою Відділення, метою якої було заслуховування думки споживачів та конкурентів на ринку туроператорської діяльності.

- (134) При цьому відповіді опитаних суб'єктів господарювання та споживачів, у сукупності з іншими доказами, зібраними у справі №10/60/10-рп/к.19, свідчать про дії Відповідача як такі, що порушують законодавство про захист від недобросовісної конкуренції.
- (135) Як зазначено Відповідачем в Запереченнях, останній не погоджується з тим, що ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» або ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» є надійними та відомими авіаперевізниками, як про це зокрема зазначено Відділенням в п.67 Подання. Листом №13/05/19 від 13.05.2019 (вх.№60-01/1824 від 17.05.2019) ТОВ «Джоін ап!» надало додаткові пояснення до заперечення та повідомило, що «для спростування вказаних обставин звернувся до ТОВ «ДІГДАТА», яке спеціалізується на проведенні опитування населення з різних питань. Відповідно до результатів опитування 1000 осіб, - лише 26% вважають МАУ провідною, в той час як 29% не вважають МАУ провідною авіакомпанією. Надійною авіакомпанією МАУ вважають тільки 24% опитаних, а 21% не відносить МАУ до надійних авіакомпаній, 55% опитаних важко віднести МАУ до надійних чи ненадійних авіакомпаній... Щодо «Рози вітрів» лише 6% відсотків вважають цю авіакомпанію провідною, і лише 12% - надійною (пряма мова).
- (136) Вказані Заперечення Відповідача не спростовують висновків у справі виходячи з наступного:
- (137) Відповідно до рейтингу Міністерства інфраструктури України щодо пунктуальності українських авіакомпаній, зокрема за червень 2018 (період зазначений у Поданні), що розміщений на офіційному сайті <https://mtu.gov.ua/>, знаходиться у загальному доступі та був проаналізований Відділенням під час підготовки матеріалів справи, зазначено 11 авіаперевізників. У вказаному рейтингу Авіакомпанія МАУ займає 2 місце: виконано рейсів - 3130, з яких затримано до двох годин - 61, відсоток вчасних рейсів – 98%. Авіакомпанія «Роза вітрів» займає 3 місце: виконано рейсів - 531, з яких затримано до двох годин - 10, відсоток вчасних рейсів – 98%. При цьому для порівняння, вчасних рейсів у інших українських авіакомпаній, послугами яких користувався Відповідач: Авіакомпанія Скайап – 87%, ТОВ «ЯнЕір Лтд.» - 84%, ТОВ «Авіакомпанія Bravo» - 68%.
- (138) Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://www.flyuia.com/>, станом на 2019 рік авіакомпанія “Міжнародні Авіалінії України” – найбільша українська компанія, що з 1992 року виконує регулярні та чартерні авіаперевезення, виконуючи близько 1000 рейсів на тиждень. З'єднує Україну з 38 країнами, флот авіакомпанії включає 41 авіалайнер різних модифікацій.
- (139) Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://skyp.aero/ru/fleet>, станом на 2019 флот Авіакомпанії Скайап налічує 6 авіалайнерів.
- (140) Крім цього, конкуренти Відповідача - інші українські туроператори у своїх відповідях на Вимоги Відділення, вказували, що до Авіакомпанії МАУ у споживачів туристичних послуг існує високий рівень довіри тощо (п.35 Подання), і що Авіакомпанія «Роза вітрів» та Авіакомпанія МАУ є «відомими та надійними авіаперевізниками» (пряма мова) (пункти 36, 37, 41 Подання).

- (141) Всі інші Зауваження, надані Відповідачем не спростовують висновків і фактів, викладених в Поданні.
- (142) Отже, встановленими у справі обставинами, за їх сукупністю доводиться, а Запереченнями Відповідача не спростовується, що ТОВ «Джоін ап!» поширювало невизначному колу осіб неправдиві відомості, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, про фактичних авіаперевізників ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» або ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України», додаткові угоди про конкретні програми перевезення пасажирів до рамкових Договорів про здійснення авіаперевезення за напрямками Єгипет та Туреччина з якими не були укладені ні на момент поширення інформації в квітні – травні 2018, ні на момент виконання запропонованих споживачу рейсів, що могли вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг ТОВ «Джоін ап!», що є порушенням, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

6. Визначення розміру штрафу

- (143) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові до виконання рішення, зокрема, про визнання факту недобросовісної конкуренції, припинення недобросовісної конкуренції, накладання штрафів.
- (144) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення суб'єктом господарювання дій, визначених як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (145) Накладення штрафу здійснюється відповідно до частини третьої – сьомої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (146) Відповідач листом №01/04/2019 від 01.04.2019 (вх.№60-01/1272 від 05.04.2019) повідомив, що згідно до звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Джоін ап!» за 2018 рік становить 65 741 000, 00 грн;
- (146) При визначенні розміру штрафу пропонується врахувати наступне:
- порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції з боку ТОВ «Джоін ап!» Відділенням виявлено не вперше (рішення адміністративної колегії Відділення від 29.01.2019 № 60/1-р/к).

Враховуючи наведене та керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27 та 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Джоін ап!» (ідентифікаційний код юридичної особи 38729427) вчинило порушення, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення невизначному колу осіб неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, щодо залучення авіаперевізників ТОВ «Авіакомпанія «Роза вітрів» та ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» до туристичного продукту ТОВ «Джоін ап!» в частині здійснення авіаперевезень за напрямками Єгипет та Туреччина у визначений період часу, що могло вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) туроператорських послуг ТОВ «Джоін ап!».

2. За порушення, вказане в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Джоін ап!» (ідентифікаційний код юридичної особи 38729427) штраф у розмірі 1 500 000 (один мільйон п'ятсот тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ